

Resultatredovisning av projektet:

Betydelsen av sjön Tåkern för svenska våtmarksfåglar med trastsångaren som exempel

Projektet tilldelades 30.000:- från Tåkernfonden WWF för att under våren och försommaren 1998 mäta trastsångarens häckningsframgång i Tåkern samt ringmärka ett så stort antal som möjligt av vuxna fåglar och boungar. Medlen har uteslutande använts till arvoden och resor för fältassistenter (efter Lunds Universitets förvaltningskostnader på 32% dragits från beloppet). Utbetalningar finns bokförda under objekt 156296-35-00225, Lunds Universitet.

Syftet med studien är att undersöka Tåkerns betydelse för den svenska trastsångarpopulationen i sin helhet. Under 1999 kommer undersökningen att följas upp med fångst av trastsångare i Tåkern och på andra platser i Sverige för att på så vis få information om i vilken utsträckning och hur långt fåglarna sprider sig mellan år.

Vi besökte Tåkern under sammanlagt 35 fältdagar mellan 27 maj och 10 juli. Totalt individmärktes med färgringar 56 vuxna hanar och sju vuxna honor. Vi hittade 29 bon med ägg eller ungar men på grund av predation reducerades antalet bon, och i endast 15 uppnådde ungarna ringmärkningsstor ålder. Totalt ringmärktes 66 boungar. Bopredationen var något högre än vid Kvismaren under 1998, men väl inom variationen som observerats vid Kvismaren under de senaste tio åren (Tabell 1). Häckningsframgången per lyckat bo var under 1998 högre i Tåkern än vid Kvismaren. Intressant var att en kull om hela sju ungar ringmärktes vid Tåkern 1998, något som aldrig påträffats bland de totalt 562 bon som registrerats vid Kvismaren (1984-1998). Utifrån våra inventeringskartor bedömer vi att Tåkern höll 130 sjungande hanar under 1998, vilket betyder att vi fångade 43% av dessa (Tabell 2). Detta är en något lägre siffra än vi hoppats på, men kan helt förklaras av det för fångst otjänliga vädret som härskade under större delen av undersökningstiden.

Tabell 1. Trastsångarens häckningsframgång i Kvismaren och Tåkern

	Antal funna bon	Procent bon prederade	Antal ungar (per bo)	Antal ungar (per bo med flygga ungar)
Kvismaren (medel 1988-1997)	43	42% (22-64%)	2.33	4.2
Kvismaren 1998	45	31%	2.93	4.2
Tåkern 1998	29	48%	2.27	4.4

Vid Kvismaren och Hjälmaren har vi under de senaste åren ringmärkt ett stort antal boungar av trastsångare. Under 1998 kontrollerade vi 52 av dessa som häckare i Sverige. Majoriteten hade återvänt till födelseplatsen och endast två fåglar hade spritt sig mer än 5 mil från födelseplatsen (från Kvismaren till Västerås resp från Kvismaren till Boren). Det tycks alltså ske ett mycket begränsat utbyte av fåglar mellan Tåkern och Kvismare-Hjälmar området. Dock kontrollerades en häckande hona vid Tåkern som tidigare häckat i Kvismaren under 1994. En trastsångarhane som ringmärkts som boung i Tåkern inom fältstationens verksamhet 1996 kontrollerades av oss som sjungande i Hornborgasjön.

Framförallt med vädret i åtanke, är vi väldigt nöjda med resultatet från fältarbetet och det kommer att bli mycket spännande att följa upp spridningsmönstret för de märkta fåglarna under 1999. Eftersom Tåkern hyser det största beståndet av trastsångare i Sverige (Tabell 2) planerar vi att ägna ytterligare resurser till arbetet i Tåkern under 1999.

Tabell 2. Totalbeståndet och antalet fångade trastsångarhanar vid de etablerade svenska häckningsplatserna under 1998 (preliminära data)

	Antal sjungande hanar	Antal fångade	Procent fångade
Tåkern	130	56	43%
Kvismaren	29	29	100%
Hjälmaren	38	35	92%
Mälaren	19	15	79%
Norra Vänern	30	14	47%
Hornborgasjön	80	54	67%
Boren/Norrbysjön	20	13	65%
Summa	346	216	62%

Lund 3 december 1998

Staffan Bensch